

CAMPAGNEBRIEF

H A N D I N H A N D

Driemaandelijks • jaargang 23 / 2015 • nr. 3 • juli - augustus - september 2015 • Afgiftekantoor: 2099 Antwerpen X

Afzender: Hand in Hand vzw, Sint-Jacobsmarkt 82, 2000 Antwerpen

STOP DISCRIMINATIE!
#praktijktestennu

CAMPAGNE PRAKTIJKTESTEN NU!

In de vorige Campagnebrief (juni 2015) hebben we al toegelicht dat Hand in Hand actief is in het samenwerkingsverband #Praktijktestennu. Dit thema wordt de komende weken opnieuw actueel, daarom besteden we hier opnieuw aandacht aan in dit nummer. Eerst een kleine opfrissing.

WAT EN WIE?

#Praktijktestennu is een platform van middenveldorganisaties dat strijdt tegen discriminatie op de arbeidsmarkt. Stop discriminatie, praktijktesten nu! Het platform vindt het de hoogste tijd om praktijktesten en mystery calls te gebruiken in de strijd tegen discriminatie.

Op dit moment bestaat het platform uit Samenlevingsopbouw Antwerpen stad en Antwerpen provincie, Hand in Hand, Uit de Marge, Movement X, Kif Kif, Minderhedenforum, Ella vzw, De Vlaamse Jeugdraad en een Brussels platform. Hart boven Hard steunt de campagne.

WAAROVER GAAT HET?

Uit alle onderzoeken blijkt dat discriminatie op basis van racisme een groot probleem blijft. Recent nog (3 juli 2015) verscheen er een nieuwe OESO-studie over de positie van kinderen van immigranten in de EU en de andere OESO-landen. België scoort opnieuw bedroevend slecht. Immigrantenkinderen

hebben in België drie keer zo vaak te kampen met werkloosheid als witte 'autochtone' Belgen. België bevindt zich in de staart van het OESO-diagram en scoort nog slechter dan het toch al treurige Europese gemiddelde. Volgens het rapport is discriminatie een van de voornaamste oorzaken van deze cijfers (zie <http://www.oecd.org/migration/discrimination-and-poor-job-prospects-hit-children-of-immigrants.htm>).

Discriminatie is niet enkel het probleem van een individu, of is niet alleen een zaak tussen slachtoffer en dader, discriminatie is een maatschappelijk probleem met schadelijke gevolgen voor iedereen. Sensibilisering en zelfregulering zijn noodzakelijk, maar ruim onvoldoende indien er geen sterk handhavingsluit aan gekoppeld is. De zwakke schakels in de antidiscriminatie-regelgeving zijn controle en sanctionering door de overheid zelf. Dit omdat de bevoegde toezichtsorganen (bijvoorbeeld de Vlaamse sociale inspectie) moeilijk discriminatie kunnen bestrijden doordat ze geen specifieke opsporingsinstrumenten mogen inzetten zoals praktijktesten.

De overheid kan haar opdracht om zelf discriminatie ten gronde en structureel te bestrijden, helpen waarmaken als er een wettelijk kader wordt gecreëerd zodat praktijktesten en mystery calls door de overheid zelf kun-

nen worden uitgevoerd. De bevoegde inspecties zouden dan bewijsmateriaal kunnen verzamelen, discriminerende handelingen vaststellen en gerechtelijk kunnen vervolgen.

WAT EISEN WE?

Het platform #praktijktestennu wil bereiken dat:

- praktijktesten en mystery calls (in private en publieke sector) systematisch plaatsvinden door overheidsinspecties op Vlaams, Brussels en federaal niveau.
- praktijktesten en mystery calls (in private en publieke sector) mogelijk blijven door burgers, middenveldorganisaties, vakbonden en academici.
- er de nodige decretale en wetgevende kaders komen om de overheidsinspecties op Vlaams, Brussels en federaal niveau te versterken in hun democratische opdracht om discriminatie hard aan te pakken.

IS DIT UITLOKKING?

Een veel gehoord tegenargument tegen praktijktesten of mystery calls is dat ze onwettelijk zouden zijn omdat ze misdrijven "uitlokken" of "provoceren".

De door het samenwerkingsverband geraadpleegde juristen zijn het hier echter niet mee eens. Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie is de inzet van een proactieve techniek immers wettig wanneer het zich

beperkt tot het louter scheppen van een mogelijkheid tot bijvoorbeeld discriminatie en aan de dader ruimte gelaten wordt om vrijafte zien van het plegen van het misdrijf of om vrij een strafbaar feit te plegen zodat het misdrijf kan vastgesteld worden. De handhavingsambtenaar doet met een praktijktest dus niet meer dan de omstandigheden creëren om een scene uit het dagdagelijkse leven na te bootsen om vervolgens vast te stellen of een discriminerende handeling wordt gesteld.

Bij de inzet van deze instrumenten moeten wel een aantal randvoorwaarden nageleefd worden. Zo moet er zich een reëel probleem stellen dat met deze techniek kan aangepakt worden (bijv. het structureel discriminatieprobleem). Dit kan aangetoond worden aan de hand van statistieken, studies, rapporten etc. Daarnaast moeten de technieken die aangewend worden passend (dus toereikend en relevant) zijn.

Ook moet voldaan worden aan de subsidiairiteitsvoorwaarde zijnde dat andere technieken of procedés niet nuttig toegepast kunnen worden en de specifieke opsporingstechniek hierdoor noodzakelijk is. In discriminatiezaken zal deze voorwaarde geen probleem opleveren aangezien niet-anonieme controles weinig tot geen resultaten opleveren.

Ook andere juridische bezwaren houden geen steek. Wie meer wil weten, lees een document van het Minderhedenforum hierover, zie <https://minderhedenforum.multimailer.com/redirect/9kM1M/25Z2M/PPS1M>

WAT ZEGGEN DE POLITIEKE PARTIJEN?

Het actieplatform #praktijktestennu vroeg einde juni aan alle Vlaamse democratische partijen die vertegenwoordigd zijn in het Vlaams en Federaal parlement wat zij gingen doen om het nodige wetgevend kader (Vlaams en federaal) te creëren voor de invoering van bindende praktijktesten.

Op onze website kan je alle antwoorden lezen, zie <http://jobdiscriminatie.be/nieuws/reacties-politieke-partijen-praktijktestennu>. Hier enkele citaten:

N-VA

“Discriminatie en racisme zijn onaanvaardbaar en staan haaks op de basisprincipes van een democratische rechtsstaat. (...) Tegelijk past de N-VA voor een samenleving die veronderstelt dat iedere werkgever

discrimineert of dat iedere Vlaming zonder vreemde herkomst een potentiële racist is. (...) Praktijktests zenden het signaal uit dat iedereen racist is tot het tegendeel is bewezen. De N-VA vertrekt evenwel vanuit het principe van zelfregulering, dat stelt dat bedrijven en particulieren vrij zijn, maar moeten beseffen dat aan die vrijheid ook verantwoordelijkheid verbonden is. Voor de N-VA kunnen praktijktests enkel in het uitzonderlijke geval van een gerechtelijke procedure volgens strikte regels.”

SPA

“Wij zijn absoluut voorstander van praktijktesten. Dit is zowel Vlaams (bij monde van Yasmine Kherbache) als federaal (bij monde van Meryame Kitir) gebeurd. (...)”

OPEN VLD

“ (...) Voor Open VLD is het essentieel dat de strijd tegen discriminatie op de arbeidsmarkt flink wordt opgevoerd. Wij zien praktijktests als één van de tools in dit streven. Tegelijkertijd willen we geen heksenjacht creëren. Vandaar dat we de terminologie ‘mystery calls’ en ‘praktijktests’ niet weerhouden hebben in de resolutie.

Wij pleiten voor gerichte, anonieme controles. De overheid moet deze aanwenden om zichzelf te controleren. In de privé-sectoren geven we de sociale partners eerst de kans om systemen van zelfregulering op te zetten, evenwel met een duidelijke stok achter de deur.”

CD&V

“ (...) De aanpak van discriminatie moet evenwel altijd een integrale aanpak zijn, die inzet op preventie en sensibilisering, curatie en controles. Praktijktesten onder de vorm van gerichte anonieme controles hebben dus voor ons een plaats in het antidiscriminatiebeleid. Ze zijn evenwel niet de eerste stap, maar vormen er dus het sluitstuk van. (...)

We zetten in op gerichte controles op de overheid als werkgever. In de privé mag het geen heksenjacht op werkgevers worden. Daarom eerst moeten sociale partners in alle sectoren zelfregulerings-systemen uitwerken. (...) Gerichte anonieme controles door de inspectie in het kader van een gerechtelijke procedure als bedrijven niet kunnen aantonen maatregelen te hebben genomen. (...)”

GROEN

“Vanuit de oppositie zal Groen de bevoegde ministers blijven aanjagen om het probleem

van discriminatie ter harte te nemen. Onze referentieparlementsleden, kamerlid Evita Willaert en Vlaams parlements lid Imade Annouri, benadrukken in hun parlementair werk dat een versterkt handhavingsbeleid met praktijktests noodzakelijk is als sluitstuk van de bestrijding van discriminatie. (...)»

WAT IS ER BESLIST IN HET VLAAMS EN FEDERAAL PARLEMENT?

Zowel in het Federaal als Vlaams parlement zijn er in het voorjaar een reeks hoorzittingen geweest over mystery calls en praktijktesten. Na aanvankelijke steun van Open VLD en CD&V zijn er in beide parlementen meerderheidsresoluties opgesteld die eerder vaag blijven over de invoering ervan.

Volgens het samenwerkingsverband #praktijktestennu is de federale meerderheidsresolutie een lege doos. Door een amendement van Groen wordt de federale regering wel opgeroepen om vóór 31 december 2015 het nodige wetgevend werk te verrichten voor de uitvoering van de resolutie.

Op Vlaams niveau is een meerderheidsresolutie die de term praktijktesten of mystery calls zelfs niet meer vermeldt. Deze is nog niet goedgekeurd in de plenaire vergadering en de behandeling ervan zal plaatsvinden in het nieuwe parlementaire werkjaar. De oppositiepartijen hebben alternatieve voorstellen ingediend die wel werk maken van praktijktesten.

ACTIE BROODNODIG

Het uitstel van de bespreking van de meerderheidsresolutie in het Vlaams Parlement (en de alternatieven van de oppositie) geeft ons de kans om de druk op te voeren voor dit dossier.

Het samenwerkingsverband #praktijktestennu is daarom een reeks acties van plan de komende weken en maanden. We willen in eerste instantie de meerderheidspartijen overtuigen om terug te keren naar hun oorspronkelijke, meer positieve houding tegenover praktijktesten en mystery calls.

We rekenen ook op uw steun om deze acties te doen slagen. Vermoedelijk zal het niet meer mogelijk zijn om dit tijdig via een papieren Campagnebrief te laten weten. Wie wil meewerken en op de hoogte wil blijven, gelieve zich dus best in te schrijven op ons ezine (dat kan via de website www.anti-racisme.be of www.jobdiscriminatie.be).

DIVERS EN SAMEN VOOR EEN GEMEENSCHAPPELIJKE TOEKOMST

VORMINGSTRAJECT TEGEN RACISME

Voor de zomer voerde Hand in Hand de succesvolle online-campagne “ik ben geen racist maar”. Op vierentwintig uur tijd keurden vijfendertigduizend mensen de racistische en islamofobe uitspraken af van de actrice in het filmpje. Per afkeuring werd het filmpje enkele milliseconden ingekort tot enkel “ik ben geen racist” overbleef. Nog veel meer sympathisanten waren teleurgesteld dat ze te laat waren om hier aan mee te werken.

In het komende werkjaar willen we op dit elan verder gaan en meer mensen motiveren om mee te werken aan acties of campagnes tegen racisme en uitsluiting. Niet alleen online maar ook in hun eigen gemeente of stad. Niet alleen van Hand in Hand maar ook van andere antiracistische organisaties en van lokale partners.

SAMEN ACTIE VOEREN

We geloven hierbij sterk in het nut van een bondgenotenstrategie waarbij mensen met en zonder migratieachtergrond samen aan de kar trekken. In de eerste plaats om structurele maatregelen te eisen van het beleid. Dit zijn maatregelen tegen zichtbare en minder zichtbare mechanismen van achterstelling op basis van kleur, herkomst, nationaliteit of geloof. Een actueel voorbeeld is het inzetten door de overheid van praktijktesten om discriminatie op basis van racisme aan te tonen.

Als eerste stap willen we per stad vrijwilligers van diverse achtergronden samen brengen in

een vormingstraject over racisme en - vooral - wat je er samen aan kan doen (actie!). Niet om schuldigen te zoeken of mensen tegen elkaar op te zetten, maar om het besef te doen groeien dat we rekening moeten houden met de ervaringen en geschiedenissen van zowel autochtone Vlamingen als mensen met een migratieachtergrond. Dat is broodnodig als we een visie en handelingen voor een gezamenlijke toekomst willen ontwikkelen in een steeds meer diverse samenleving.

We doen voor dit “vorming tot actie”-traject beroep op de deskundige hulp van Labo vzw. LABO vzw is een sociaal laboratorium gespecialiseerd in theater van de onderdrukten, participatorische educatie (methode Paulo Freire) en ondersteuning van strategische processen en bewegingsopbouw.

TWEE SESSIES

We splitsen dit vormingstraject op in twee sessies per stad (een dagdeel per sessie).

In een eerste sessie gaan we dieper in op het fenomeen racisme, zowel vanuit het standpunt van de deelnemers met een migratieachtergrond als vanuit het standpunt van de “autochtonen”. We doen dit niet met een theoretische uitleg maar aan de hand van een aantal interactieve methodieken. We nodigen ook telkens een centrale gast uit, die vanuit zijn of haar eigen migratieachtergrond mee in dialoog gaat met het publiek. We gaan niet op zoek naar “schuldigen” of naar “daders en slachtoffers”. We proberen wel de blinde

vlek bloot te leggen waarachter uitsluitingsmechanismen zich verschuilen waar we allemaal mee te maken krijgen.

In de tweede sessie gaan we voor diegenen die dat willen, een stapje verder richting gezamenlijke actie. Opnieuw aan de hand van een aantal interactieve methodieken.

We voorzien ook een terugkeermoment enkele maanden later.

MEEDOEN?

We plannen vanaf december 2015 tot de zomer van 2016 een reeks sessies in een aantal centrumsteden. Wil je gewoon deelnemen? Geef ons een seintje als je interesse hebt en we laten je weten wanneer we in jouw buurt komen. We mikken in eerste instantie op de centrumsteden met een superdiverse bevolkingssamenstelling.

Zelf zijn we ook op zoek naar lokale partners of vrijwilligers. Heb je als vereniging of als vrijwilliger zin om lokaal mee je schouders onder dit initiatief te zetten, laat ons dan zeker iets weten. De vorming is gratis en we voorzien ook promotiemateriaal. Eén voorwaarde, we vragen je hulp om lokaal een gemengd publiek aan te spreken van mensen met en zonder migratieachtergrond.

Twijfel je nog en wacht je liever op het concrete programma, bezorg ons dan je contactgegevens en we houden je op de hoogte.

Voor alle info www.anti-racisme.be

COLOFON

Dit is een uitgave van
Hand in Hand tegen racisme vzw,
Sint-Jacobsmarkt 82
2000 Antwerpen
tel 03/281.15.05
www.anti-racisme.be
info@anti-racisme.be

Hand in Hand is lid van 11 11 11,
Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Hart
boven Hard, FOV, United for Intercul-
tural Action en ENAR

REDACTIE

Marius Dekeyser en Ludo Segers

VORMGEVING

www.x-oc.com

DRUK

De Wrikker, Berchem

ADRESWIJZIGING

Is uw adres niet correct of gaat u
weldra verhuizen?
Laat ons iets weten a.u.b.

WEBSITE

Voor meer info over de werking van
Hand in Hand vzw, kan u altijd terecht
op onze website,
www.anti-racisme.be
of www.jobdiscriminatie.be

GIFTEN

Wilt u de werking van Hand in Hand
financieel ondersteunen? Stort een
gift op ons rekeningnummer
000-0000116-19.
IBAN BE 39 0000 0001 1619
BIC BPOTBEB1

Vanaf minimaal 40 euro per jaar
ontvangt u een fiscaal attest.

PAPIEREN CAMPAGNEBRIEF OF E-ZINE

Vier maal per jaar ontvangt u een gratis
Campagnebrief van Hand in Hand. We
denken dat dit nog steeds nuttig is in
deze digitale tijden, ook omwille van de
oververzadiging van het e-mailverkeer.
In de Campagnebrief gaan we ook iets
dieper in op onze thema's en campag-
nes dan in de korte berichten die we
via e-mail versturen.

Wil u echter sneller nieuws of meer kort
op de bal, laat ons dan uw e-mailadres
weten en we bezorgen u voortaan ook
ons e-zine met regelmatige campagne-
oproepen. Of wil u liever geen papieren
Campagnebrief meer, maar enkel
digitale berichten, laat ons dan zeker
ook iets weten. Vergeet ook niet om
eventuele adreswijzigingen door te
geven, waarvoor dank.

ELLA VZW PRESENTEERT

Ontmoetingsdag Arbeid

*Wees welkom, vertel je verhaal,
luister naar een ander en teken mee
aan een inclusief arbeidsbeleid!*

Zaterdag 31 oktober van 9:30-18:00 uur
@Amazone, Middaglijnstraat 10, 1210 Brussel
Doorlopend kinderopvang

Toegang is gratis! Wel graag op voorhand een kort
mailtje naar ella.vsotaert@amazone.be als je komt

Met de steun van:
Het Federaal Impulsfonds voor Migrantenbeleid
(FIM)
en

ella
kenniscentrum
gender en eenictel

Vlaanderen
is gelijke kansen

Vrijwilligers gezocht

Hand in Hand is steeds op zoek naar vrijwilligers, zowel voor de landelijke werking als om lokaal een steentje bij te dragen.

De mogelijkheden zijn legio, variërende van administratieve taken op het secretariaat tot het opstarten van een lokale werking tegen racisme. Medewerking aan onze campagnes kan vele vormen aannemen. Je tijdsinvestering kan je zelf bepalen.

Graag meer info of een gesprekje? Contacteer het secretariaat.